

شنبه 25 آبان 1398 - 18 ربیع الاول 1441 - 16 نوامبر 2019

درگذشت "ستارخان" مبارز آزادی خواه نهضت مشروطه، معروف به "سردار ملی" (1293 ش)

درگذشت "ستارخان" مبارز آزادی خواه نهضت مشروطه، معروف به "سردار ملی" (1293 ش)، ستارخان معروف به سردار ملی در حدود سال 1245 ش در قره باغ آذربایجان به دنیا آمد. ستارخان در ابتدا به صورت جوانی عیارمنش زندگی می کرد اما پس از آغاز نهضت مشروطه، در صف مجاهدان قرار گرفت و رشادت های فراوانی از خود نشان داد. قتل برادر و ظلم و ستم ماموران حکومتی به او و خانواده رlm&اش از یک سو و بستر اجتماعی، سیاسی و اقتصادی تبریز آن دوران از سوی دیگر سبب شد تا با آشکار شدن فعالیت های مشروطه رlm&خواهی، روحیه سرکش و معترض ستارخان به مشروطه رlm&خواهی پیدا کند. پس از به توپ بستن مجلس توسط محمدعلی شاه قاجار، مجاهدان تبریز با این عمل به شدت مخالفت کرده و در برابر دولت مرکزی قد علم کردند. در این میان، داستان های بسیاری از رشادت های رlm&ها و مجاهدت های ستارخان در این دوران ذکر کرده رlm&اند. سرانجام قوای دولتی، تبریز را به محاصره درآورده و نبرد سختی روی داد. مرحله دوم درگیری، نبرد مشروطه خواهان و نیروهای روس بود که به کمک قوای دولتی آمده بودند. در نهایت، پس از ماه های محاصره، نیروهای مهاجم، تبریز را تسخیر کرده و از آن پس، مشروطه رlm&طلبان راهی تهران شده و آن رlm&جا را فتح کردند. با ورود ستارخان و مجاهدان تبریزی به تهران و استقرار دوباره مشروطه، مخالفان سردار ملی سعی می کردند به هر نحو ممکن او را از گردونه خارج سازند. از این رlm&رو، قصد خلع سلاح مجاهدان را داشتند که تبعیض دولت در خلع سلاح بختیاری های رlm&ها، باعث شد که این امر صورت نگیرد. در این میان، تلاش ستارخان برای جلوگیری از وقوع تشنج بی رlm&نتیجه ماند و سرانجام نیروهای دولتی، مجاهدان را در پارک اتابک محاصره کردند. جنگی ناخواسته در گرفت که کوشش سران مجاهدان برای ختم آن ناکام ماند و شمار بسیاری از مجاهدان در جریان آن به خاک و خون کشیده شدند. بالاخره سردار هم تن به مقابله داد و هدف گلوله قرار گرفت و از ناحیه پا به شدت مجروح شد. پس از این درگیری، ستارخان مدت های رlm&ها خانه رlm&نشین شد و دولت مشروطه حتی با درخواست وی برای بازگشت به تبریز مخالفت کرد. سردار ملی سرانجام پس از دوره طولانی بیماری در بیست و پنجم آبان 1293 ش در چهل و هشت سالگی چشم از جهان فرو بست و در جوار حرم حضرت عبدالعظیم در ری به خاک سپرده شد.

درگذشت شاعر و غزل رlm&سرای نامی ایران "محمدحسین" رlm&هی معری" (1347 ش) محمدحسین بیوک رهی معیری در سال 1288 ش در تهران به دنیا آمد. وی پس از پایان تحصیلات وارد خدمات دولتی شد و مشاغل متعددی یافت. او از اعضای مؤثر و فعال انجمن ادبی حکیم نظامی، انجمن ادبی فرهنگستان و انجمن موسیقی ایران بود. او در ساخت تصنیفات خود از هنر شاعری و موسیقی بهره برده و آثار پرارزشی را در این زمینه پدید آورده است. در مجموع، رهی، در شعر، طبعی توانا و ذوقی لطیف و پرورده داشت و از این طریق، ترانه سرایی را در ایران اعتلای بسیار بخشید. رهی معیری یکی از مشهورترین غزل رlm&سرایان معاصر است که از شیوه سنتی شعر پیروی می کرد و از جهات مختلف، تحت تاثیر شاعرانی همچون سعدی، حافظ، مولوی و صائب تبریزی بود. رهی در قطعات و مثنوی های رlm&هایش، ابتکار و بدعت رlm&گذاری را در آفرینش مضمون، آشکار می سازد و شاید از این حیث، ارزش آنها از غزل رlm&هایش بیشتر باشد. همچنین تشبیهات نو و تعبیرات تازه در اشعار رهی فراوان است. گرایش طبع رهی، بیشتر به شعر عاشقانه است. در عین حال، وصف مظاهر جهان، شعر او را تسخیر کرده است. اُنس رهی با گل و انعکاس آن در اشعارش نشان از طبع زیباپسند او دارد. همچنین تنوع و رنگارنگی شعر او حاکی از ذوق لطیف و آفریننده اوست. مجموعه غزل های او به نام سایه عمر و تصنیفاتش با نام آزاده، منتشر شده است. رهی معیری سرانجام در بیست و پنجم آبان 1347 ش در پنجاه و نه سالگی در گذشت و در مقبره ظهیرالاسلام در تهران به خاک سپرده شد.

حجت فلسفه شمس و نه سنده تان، علامه "محمد تقی جعفری" (1377 ش)، علامه محمد تقی جعفری در سال 1304 ش (1344 ق) در تبریز به دنیا آمد و پس از گذراندن دوران ابتدایی، برای ادامه تحصیل راهی تهران گردید. ایشان سپس به نجف رفت و در مدت هفده سال اقامت در حوزه علمیه نجف اشرف از محضر فقیهان، فیلسوفان و استادان نامداری همچون سید ابوالقاسم خویی، سید محسن حکیم، سید عبدالهادی شیرازی، سید محمد هادی میلانی، سید محمود شاهرودی و سید جمال گلپایگانی کسب فیض کرد. علامه جعفری پس از مدتی به مقامات عالی علمی و معنوی نائل شد و از آن پس به تدریس علوم دینی و تألیف کتب پرداخت. ایشان در سال 1337 ش به ایران بازگشت و ضمن تدریس و تحقیق در حوزه های علمی مشهود و تهران، با دانشگاهیان ارتباط برقرار کرد و در دانشگاه های رlm&ها به ایراد سخنرانی و تبیین معارف اسلامی پرداخت. علامه جعفری ضمن شرکت در کنگره های رlm&ها، همایش های رlm&ها و کنفرانس های متعدد بین المللی، با بسیاری از شخصیت های برجسته علمی جهان مکاتبه، مصاحبه و ارتباط علمی داشت. از ویژگی های رlm&های مهم استاد جعفری اتصال میان حوزه و دانشگاه و علوم جدید و قدیم بود. وی از ضرورت های زمان و نیازهای فکری و فرهنگی دنیای معاصر به خوبی آگاهی داشت و با توجه به همین نیاز، آثاری از خود به جای گذاشت که بسیار ارزشمند و گران رlm&بهاست. علامه جعفری با اشراف به فقه،

آغا، بنای مسجدالنبی، در مدینهالسمیه به دست مبارک بنام اکمه و بان (11 ق)، پس از ورود حضرت محمد(ص) به مدینه، ایشان دستور ساخت مسجد را صادر کرده با کمک مهاجرین و انصار، شروع به بنای آن نمودند. دیوار مسجد از سنگ و آجر و سقف آن از چوب درخت بود و در کنار مسجد اتاقهای پیامبر(ص) و برخی از اصحاب وی قرار داشت. رسول گرامی اسلام از مسجد نه تنها برای انجام عبادت، بلکه جهت برگزاری امور قضاوت، مجالس مشورتی، آموزشهای فنی و حل و فصل دیگر امور مسلمانان استفاده می کردند.

دلیل این مسجد اهمیت فوق العادهای برای مسلمانان داشت. قنابلی "امدکب" صدر اعظم ناصرالدین شاه به دستش، پادشاه قاجاریه (1268 ق)، میرزا تقی خان قزاقی فرزند کربلایی قربان، آشپز میرزا ابوالقاسم قائم مقام، در اصل از هزاوه و خانوادهای فقیر بود. وی در دستگاه قائم مقام پرورش یافت و دبیری کارآمد و منشی لایقی شد. وی سمتهای متعددی در زمان فتحعلی شاه و محمدشاه قاجار داشت و در خدمت ناصرالدین میرزای ولیعهد، فعالیت می کرد. میرزا تقی خان پس از مرگ محمدشاه قاجار تلاش فراوانی در به سلطنت رساندن ناصرالدین شاه نمود و لقب اتابک اعظم گرفت. نزدیکی وی به شاه به حدی بود که ناصرالدین شاه قاجار تنها خواهر خود را به عقد میرزا تقی درآورد، هرچند مهد علیا مادر شاه، از این امر راضی نبود. پس از صدر اعظمی و فرونشاندن ناآرامیها و به جریان انداختن امور کشور، به امیرکبیر ملقب گردید و بیشتر از قبل مورد حسادت درباریان واقع شد. سرانجام با بدگوییهای فراوانی که نزد شاه از او گفتند به دستور شاه قاجار از صدارت عزل گردید و بدخواهان از ترس تغییر نظر شاه، حکم قتل وی را نیز از سلطان گرفتند. وی را در حمام فین کاشان با گشادن شریان بازویش به قتل رسانده و سپس جسدش را به عراق برده و در کربلا به خاک سپردند.

مرگ "واسکو دو گاما" مکتشف، دریانورد پرتغالی، در 17 فوریه 1469م در پرتغال به دنیا آمد و از جوانی به کار در دریا علاقه مند شد. واسکو دوگاما، دریانورد پرتغالی در 17 فوریه 1469م در پرتغال به دنیا آمد و از جوانی به کار در دریا علاقه مند شد. در همان اوقات که کریستف کلمب، دریانورد معروف ایتالیایی، راهی را به طرف هندوستان جستجو می کرد، واسکو دوگاما درصدد یافتن مسیری از طرف دماغه امید نیک در جنوبی پرتغال؛ ترین نقطه قاره آفریقا بود تا از طریق خلیج عمان به هند برسد. از این رو در سال 1497م در 28 سالگی از دماغه امید نیک عبور کرد و به سواحل زنگبار در تانزانیای کنونی رسید. ولی مخالفت اعراب، که تا آن زمان بازرگانی بین هند و مدیترانه در دستشان بود او را مجبور کرد تا به کشورش باز گردد. از این رو با کمک پادشاه پرتغال و با همراهی 20 کشتی، راه ناتمام قبلی را ادامه داد و به خلیج عمان رسید و اعراب را شکست داد. وی پس از آن، مقدمات نفوذ استعمار پرتغال را در نواحی متصرفه فراهم ساخت و این استعمار را قوت بخشید. با این حال هنگامی که در سال 1503م به پرتغال بازگشت بر اثر حسادت و بدگویی اطرافیان، واسکو دوگاما مورد بی و مهری شاه قرار گرفت و از آن پس به مدت 20 سال خانه نشین بود. وی در نهایت در سال 1524م به عنوان نایب السلطنه هند، راهی آن دیار شد، ولی پیش از سر و صورت دادن به وضع متصرفات استعماری

پرتغال، در شانزدهم نوامبر 1524م در 55 سالگی در هندوستان درگذشت. فلسفه، هنر و زیباییهای شناسی در اسلام و نیم قرن فعالیت علمی و پژوهشی، بیش از یکصد جلد کتاب و رساله تحریر نمود که شرح و تفسیر نهج البلاغه در 27 جلد، کشف الایات مثنوی معنوی در 4 جلد و تفسیر و نقد و تحلیل مثنوی در 15 جلد و... از جمله آثار این علامه بزرگوار است. استاد محمدتقی جعفری، همچنین هفتاد جلسه بحث و گفتگو با شخصیتهای متفکر بین المللی همچون برنارد آرتور، برتراند راسل، پروفیسور عبدالسلام، روزه گارودی و پروفیسور رزنتال داشته است. ایشان با التفات و علاقه ویژه به هنر و ادبیات، بیش از یکصد هزار بیت شعر فارسی و عربی و نیز بخشهایی از ادبیات غرب را در سینه محفوظ داشت. سخنرانیها، مقالات و کتابهای متعدد این محقق فرزانه در زمینه زیبایی و هنر، هنوز یکی از مهم ترین منابع درباره هنر از دیدگاه فلسفه و حکمت اسلامی است. علامه محمدتقی جعفری سرانجام در 25 آبان 1377 ش برابر با شب مبعث سال 1419 ق در یکی از بیمارستانهای لندن دار فانی را وداع گفت و بنا به وصیت معظم له، در مشهد مقدس به خاک سپرده شد.